

Навички критичного мислення дають змогу не розгубитися у невизначеному середовищі, не піддаватися маніпуляціям, вести переговори та аргументувати свою точку зору. Такі навички можна розвивати як під час навчання в закладах освіти так і впродовж життя. Що дуже важливо для діючих управлінців. Здатність не розгубитися у невизначеному середовищі, не піддаватися маніпуляціям можна перевірити через аналіз взаємодії керівника з підлеглими. Стратегічний лідер не має можливості особисто спілкуватися з кожним виконавцем і доводити йому завдання та порядок їх виконання. Замість цього він має створити чи вдосконалити існуючу систему в цілому та визначати мету її основних елементів, розподіляти ресурси між ними, формулювати правила виконання завдань, які мають бути зрозумілими та однозначно трактуватися будь-яким виконавцем, незалежно від його попереднього досвіду, освіти чи інших персональних характеристик [4].

Україна переживає рік повномасштабної війни. Зовнішня агресія спричинила необхідність модернізації публічного управління в різних сферах, в тому числі і в сфері оборони, де виникла необхідність зміни ролі стратегічного лідерства. Формувати і розвивати компетентності стратегічного лідера – це потреба часу. Ефективний стратегічний лідер зможе відповісти на виклики які постали перед державою.

Література:

1. Закон України «Про оборону України» від 5.10.2000 р. № 2020-III. URL:https://ips.ligazakon.net/document/view/t002020?an=215&ed=2000_10_05
2. Статути Збройних сил України. Професіонал. 2022. 482 с. URL: <https://jurkniga.ua/contents/viyskovyi-statuti-zbroynikh-sil-ukrayini-.pdf>
3. Павлютін Ю.М. Загальнотеоретичний вимір національної безпеки як об'єкта публічного адміністрування. Честь і закон. 2020. № 2 (73). С. 115–121. URL: <http://chiz.nangu.edu.ua/article/view/207153>
4. Пунда Ю. В. Підготовка стратегічного лідера як інвестиція в реформування системи військового управління / Ю. В. Пунда, С. І. Антоненко. *Стратегічні пріоритети*. 2017. № 4. С. 141-146. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spa_2017_4_17.

Головко В. В.

ЄДИНА ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ЯК НЕОБХІДНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

В Україні надається понад 100 видів соціальних послуг, на які з Державного бюджету щороку виділялося біля 800 млрд. грн. При цьому установи соціального захисту приймали до 7 млн. заяв у паперовому вигляді, а українцям потрібно було звертатися у декілька державних установ для того, щоб зібрати всі необхідні довідки для отримання соціальних послуг [1].

Зрозуміло, що подібна практика не задовольняла населення країни і вимагала відповідних реформ у системі надання державою соціальних послуг.

Тому Міністерством соціальної політики України було розпочато впровадження Єдиної інформаційної системи соціальної сфери (ЄІССС), яка розроблена у 2021 р. за підтримки USAID / UK aid «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах / TAPAS», що реалізується Фондом Євразія, та у співпраці з Міністерством цифрової трансформації України [4].

Так, з 1 лютого 2022 р. було запроваджено дослідно-промислову експлуатацію Єдиної інформаційної системи соціальної сфери (ЄІССС) у Житомирській та Рівненській областях, де 1183 користувача та більше 200 адміністраторів щоденно взаємодіяли задля успішного впровадження нового підходу до надання соціальних послуг по всій країні. До нової системи було включено 6 соціальних допомог, до кінця 2022 р. планується збільшити їх кількість до 34 [4], а до кінця 2023 р. в системі мають бути автоматизовані всі соціальні послуги [1].

Наразі ЄІССС вже успішно протестували в чотирьох територіальних управліннях соціального захисту населення та п'яти територіальних громадах Київської та Житомирської областей, де вже доступні сім соціальних послуг, серед яких: дистанційне отримання довідок про розмір пенсій та сплачені страхові внески, а також соціальні послуги для дітей і сімей з дітьми, людей з інвалідністю та інші [1].

Слід зазначити, що Єдина інформаційна система соціальної сфери надає можливість кожному громадянину, який потребує соціальної підтримки, швидко отримати будь-який вид допомоги через фронт-офіс в територіальній громаді та ЦНАПі, або через електронні сервіси Порталу «Дія» [4].

Основою ЄІССС є Єдиний соціальний реєстр (ЄСР), в якому сконцентрована інформація про кожного, хто має право, отримує чи колись отримував будь-який вид державної соціальної підтримки. Окрім того, ЄСР автоматизує більшість процесів надання соціальних послуг, пришвидшує розгляд заяв та усуває корупційні ризики в соціальній сфері [1].

Єдиний соціальний реєстр створений на базі Реєстру застрахованих осіб Пенсійного фонду і містить актуальні дані про особу, зокрема, інформацію про її документи та страхові виплати. Завдяки тому, що ЄСР взаємодіє з іншими реєстрами, підтвердження особи відбуватиметься автоматично, а з документів достатньо мати лише паспорт громадянина України. Згодом інтеграція реєстру з порталом Дія дозволить подавати заяви на отримання соціальної допомоги онлайн, що скоротить час розгляду заяви, адже система автоматично перевірить інформацію в реєстрах. Заява потрапить на розгляд першому вільному працівнику системи, який може перебувати навіть в іншому місті, що також допоможе зменшити корупційні ризики. Окрім того, для працівників соціальних органів у ЄІССС буде створено кабінети, вхід до яких відбуватиметься через електронний підпис, що забезпечить захист даних та унеможливить несанкціонований доступ до системи [1].

Особливо важливим стало запровадження Єдиної інформаційної системи соціальної сфери в умовах воєнного стану в Україні для полегшення процедури

надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам (ВПО).

Так, з 1 жовтня 2022 р. Міністерство соціальної політики України запровадило у всіх регіонах країни Єдину інформаційну систему соціальної сфери, яка дозволить внутрішньо переміщеним особам отримувати послуги за місцем свого фактичного перебування. Це дозволить централізувати призначення, нарахування та виплати для ВПО, значно прискорить отримання допомоги та розв'язання проблемних питань переселенців. Завдяки ЄІССС органи соціального захисту надаватимуть послуги незалежно від того, яка адреса вказана у особи в документах. Наприклад, коли внутрішньо переміщена особа переїхала з м. Харкова, отримала довідку ВПО у м. Львові, а потім перемістилася у м. Тернопіль, то всі питання вона зможе вирішити у фактичному місці перебування. В умовах повномасштабної війни це дозволяє максимально забезпечити українців і спростити процедуру надання їм соціальних послуг [3].

Тобто, відтепер Єдина інформаційна система соціальної сфери (ЄІССС) стала доступною в управліннях соціального захисту населення по всій території України, а кожен переселенець може скористатися соціальними послугами за місцем свого фактичного перебування. Зокрема, внутрішньо переміщені особи в будь-якому регіональному управлінні соціального захисту можуть отримати наступні послуги [2]:

- швидко змінити у довідці ВПО неактуальне місце проживання;
- виправити помилкові чи некоректні дані у заяві на отримання довідки ВПО;
- з'ясувати й усунути причину затримки допомоги на проживання;
- легко перейти на обслуговування від одного до іншого управління соціального захисту у разі зміни місця фактичного перебування;
- знятися з обліку як внутрішньо переміщена особа.

Впровадження Єдиної інформаційної системи соціальної сфери дозволяє централізувати призначення, нарахування та виплати для ВПО, що забезпечує прискорення оформлення допомоги та вирішення всіх проблемних питань переселенців [2].

Окрім того, заслуговує на увагу подальше удосконалення державної політики соціального захисту населення в Україні у напрямку розробки соціальних послуг, які будуть доступні на порталі Дія. Так, *проект підтримки Дія реалізовується* Міністерством соціальної політики України *спільно з* Міністерством цифрової трансформації України, *Пенсійним фондом України за підтримки проекту «Цифрові, інклюзивні, доступні: підтримка цифровізації державних послуг в Україні», що впроваджується ПРООН за підтримки Швеції, в партнерстві з проектом USAID/UK aid «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах/TAPAS», що реалізується Фондом Євразія та Програми EGAP Фонду Східна Європа* [1].

Отже, успішне впровадження Єдиної інформаційної системи соціальної сфери та забезпечення її належного функціонування – це запорука повної цифровізації системи соціального захисту, а також гарантія надання соціальної допомоги та соціальних послуг населенню більш прозоро, якісно та оперативно, що особливо важливо, як в сучасних умовах воєнного стану в країні, так і в

умовах повоєнного відновлення та розвитку України.

Література:

1. Без додаткових довідок та черг – як зміниться сфера соціальних послуг з впровадженням Єдиної інформаційної системи соціальної сфери. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/bez-dodatkovikh-dovidok-ta-chergh-yak-zminitsya-sfera-sotsialnikh-poslug-z-vprovadzhennyam-edinoi-informatsiynoi-sistemi-sotsialnoi-sferi>.
2. Внутрішні переселенці можуть отримати соціальні послуги в будь-якому управлінні соцзахисту. URL: <https://armyinform.com.ua/2022/10/19/vnutrishni-pereselenci-mozhut-otrymaty-sotsialni-poslugy-v-bud-yakomu-upravlinni-soczzahystu/>.
3. Жарикова А. В Україні з жовтня запрацює Єдина інформаційна система соціальної сфери: що це дасть. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/09/9/691314/>.
4. Рівненська та Житомирська області щоденно працюють задля успішного впровадження Єдиної інформаційної системи соціальної сфери. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/21396.html>.

Грубель І.М.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ – ПРОБЛЕМИ РЕФОРМ КРІЗЬ ПРИЗМУ ВІЙНИ

Повномасштабне військове вторгнення росії на територію України суттєво змінило систему взаємодії між органами державної влади та місцевого самоврядування. До 24.02.22 державна політика у цій сфері зводилася до поступової заміни моделі організації територіальних рівнів влади «грумада-район-область» моделлю «грумада-область» з винесенням за дужки районних рад, шляхом прийняття 17.09.2020 р. Закону України 907-ІХ «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» (перерозподілення фінансового ресурсу на користь первинної ланки ОМС – територіальних громад) [1]. Також, для здійснення проміжного контролю за діяльністю місцевих рад законодавцем було запропоновано переформатування районних державних адміністрацій (РДА) у префектури, які мали проводити експертизу рішень керівництва та депутатського корпусу громад на підзвітній їм території, надавати їм правову та фахову оцінку, і призупиняти дії цих рішень у разі виявлення порушень законодавства (публічні обговорення до Конституції України що проводилися підкомітетом з питань адміністративно-територіального устрою Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування), тобто по суті отримували функцію прокурорського нагляду.

Це рішення викликало опір профільних асоціацій (наприклад Асоціації міст України, Української асоціації обласних та районних рад, Асоціації ОТГ)